

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/29/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714204596
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8714204596.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a členov senátu JUDr. Martina Filákovského a JUDr. Branislava Brezu v právnej veci navrhovateľa Quantum Credit a.s., IČO: 47 248 980, Bratislava, Tomášikova 23/C, zastúpený advokátskou kanceláriou PERSPECTA Legal, s.r.o., IČO: 36 668 745, Bratislava, Tomášikova 23/C, proti odporkyňi H. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom F.-X. č. XXX, v konaní o zaplatenie 207,40 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 11C 218/2014-39 zo dňa 13.1.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok

Náhradu trov konania účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiadne z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie odôvodnil cit.: „Súd návrh navrhovateľ zamietol ako nedôvodný, nakoľko ako súd vyššie konštatoval, jedná sa o typický spotrebiteľský vzťah a Zmluva a Dodatok k zmluve, ktorú uzavrel právny predchodca navrhovateľa a odporkyňa je v rozpore s dobrými mravmi, a to z dôvodu, že v dodatku zo dňa 21.7.2010 sú uvedené jednotlivé body a sankcie za porušenia zmluvného vzťahu nejasné, nezrozumiteľné a súd má zato, že zmluvná pokuta tak, ako je uvedené v čl. 3 dodatku - v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 pís. c) v bode 2 dodatku je povinný odporca pravidelne dobíjať kredit a v prípade porušenia tejto povinnosti dôjde k odpojeniu a podľa bodu 2 je odporca povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v prípade porušenia uvedených dojednaní, a to zmluvnú pokutu, kde je zároveň uvedené, že podnikom poskytnutá výška zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu je odlišná v závislosti od zvoleného programu služieb Fix.

Z uvedenej textácie je jasné a zrozumiteľné, že zmluvná pokuta je hodnota mobilného telefónu, nakoľko kúpna cena mobilného telefónu podľa kúpnej zmluvy je 1,- euro. Súd má zato, že celé konanie právneho predchodcu navrhovateľa je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko poskytol odporkyňi mobilný telefón za 1,- euro a zároveň sa zaviazal na dobíjanie kreditu v sume 9,- eur mesačne. Podľa názoru súdu zo strany odporkyne došlo k porušeniu zmluvy a to tým, že nedobíjala uvedený kredit a tým mohla odporkyňa spôsobiť navrhovateľovi škodu, avšak nie je možné odporkyňu sankcionovať z titulu zmluvnej pokuty, a to z hodnoty mobilného telefónu.

Na základe vyššie uvedených skutočností súd návrh navrhovateľa zamietol ako nedôvodný.“

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca namietajúc, že odporca bol pri podpise zmluvných dokumentov oboznámený s možnosťou jej uplatnenia. Výpočet povinnosti, porušenie ktorých má za následok uplatnenie zmluvnej pokuty, je taxatívny. Odporca si slobodne bez nátlaku vybral poskytovateľa služieb a dodávateľa služieb, sám si vybral okruh služieb a napokon sám si zvolil aj mobilný telefón. Verejnosti je všeobecne známa informácia o tom, akým spôsobom dochádza k uzatváraniu zmlúv ohľadne verejnej mobilnej telefónnej siete. Poukázal na špekulatívne zámery spotrebiteľov a paušálnosť prístupu, ktorý by vytvoril (a možno už aj vytvoril) priestor pre nepoctivého spotrebiteľa. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobe vyhovie a prizná náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), vec prejednal v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že rozsudok je správny.

Podľa § 52, ods. 1, Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52, ods. 3, Občianskeho zákonníka, Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53, ods. 1, Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53, ods. 4, písm. k), Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53, ods. 5, Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 544, ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikla škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, správne vyvodil právny záver a vo veci aj správne rozhodol, pričom odvolací súd konštatuje správnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, na ktoré v plnom rozsahu poukazuje a v súvislosti s odvolacími námietkami poznamenáva nasledovne:

Žalobca uplatňuje od žalovaného sankciu v podobe zmluvnej pokuty za porušenie zmluvnej povinnosti a vo výške, ktorá je nezmenená bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 čiastok zodpovedajúcich minimálnemu mesačnému zmluvnému dobitiu, zostáva mu iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade, keď sa dostane do omeškania spotrebiteľ na začiatku existencie zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých žalobca dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách poškodzujú spotrebiteľa. Neprimeranosť sankcie sa prejavuje osobitne v spojení s časovým aspektom, keďže

spotrebiteľ je viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty bez ohľadu na to, či dôjde k porušeniu zmluvnej povinnosti na začiatku alebo konci doby viazanosti

Odvolací súd nijako nepopiera význam zmluvnej pokuty. Uznáva jej osobitosti v porovnaní s úrokmi z omeškania, teda nepopiera popri sebe ani uplatňovanie úrokov z omeškania a zmluvnej pokuty. Muselo by sa však jednať o zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu. Pretože podmienky, za akých žalobca dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách podľa názoru odvolacieho súdu poškodzujú spotrebiteľa.

K tvrdeniu navrhovateľa, že nepriznaním nároku na zmluvnú pokutu by sa spôsobilo nepomerne výhodnejšie postavenie odporcu, ktorý porušil svoje povinnosti vyplývajúce zo zmlúv o pripojení, odvolací súd uvádza, že práva nároky navrhovateľ vyplývajúce z porušenia práva týmto rozsudkom nijako nie sú dotknuté.

Odvolací súd poznamenáva, že v záujme naplnenia jedného zo základných práv v Európskej únii „politiky štátov zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa (čl. 98 Charty základných práv Európskej únie), je treba využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala prepotrebná dôvera spotrebiteľov v trh a aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Problémová zmluvná pokuta podľa názoru odvolacieho súdu nielenže spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech slabšej zmluvnej strany, ale má aj tendenciu negatívne ovplyvniť dôveru spotrebiteľov voči štandardizovaným produktom na trhu. Právny predchodca navrhovateľa ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má totiž odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorý im svoje služby poskytuje, a preto od neho možno očakávať, že vo vzťahu k nim sa bude správať poctivo. Ak takýmto spôsobom nepostupuje, spreneverí sa princípu dôvery, resp. princípu právnej istoty druhého účastníka zmluvného vzťahu tak, ako bol definovaný Ústavným súdom ČR v Náleze zo dňa 15. 6. 2009 sp. zn. I. ÚS 342/09 a takémuto konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu.

Odporca síce porušil zmluvnú povinnosť v prvom roku zmluvného vzťahu a môže sa javiť, že v jeho prípade obavy z poškodzovania spotrebiteľa nie sú namieste. Súdna kontrola štandardných zmlúv je však postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa a subjektívny postoj zmluvných strán.

Rozsudok prvostupňového súdu je preto vo výroku vecne správny, a preto boli splnené zákonné podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Úspešnému odporcovi v odvolacom konaní trovy nevznikli a tomu zodpovedá aj výrok o nepriznaní trov odvolacieho konania postupom podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.